

Wygodne sprzątanie

Cicho pracuje i jest łatwy w instalacji. Dużo lepiej radzi sobie z kurzem niż odkurzacz tradycyjny, co jest ważne nie tylko dla alergików. Bardzo wygodnie się nim posługiwać, a jego silnik ma dużą moc. Jakie jeszcze ma zalety?

■ Odkurzacze centralne

Olimpia Wolf

Planując budowę domu, zastanawiamy się, w jakie udogodnienia go wyposażać – wszak będzie nam służył przez wiele lat. Jednym z urządzeń, które poprawią komfort użytkowania domu, jest odkurzacz centralny. Składa się on z kilku elementów: jednostki centralnej, która jest umieszczona na stałe np. w pomieszczeniu gospodarczym, rur zamontowanych w ścianach lub stropach, gniazd ssących do nich podłączonych, węża oraz różnych ssawek.

Ile taki odkurzać może kosztować i czy stać nas na taki wydatek? **Otóż jedno z tańszych modeli odkurzacza centralnego, które wystarczą do sprzątnia 150-metrowego domu, kosztują łącznie z montażem ok. 2000 zł.** Zazwyczaj jednak odkurzacze centralne wraz z montażem kosztują ok. 3000–6000 zł. Mogą się one wydawać relatywnie droższe w stosunku do tradycyjnych, ale jeśli porównać ich koszt z budową domu oraz uświadomić sobie korzyści, okazuje się, że warto w taki odkurzacz zainwestować. Pamiętajmy, że odkurzacz centralny w znacznym stopniu podnosi standard domu – podobnie jak instalacja alarmowa, rekuperator czy klimatyzacja. Może się to

okazać ważne, gdy ewentualnie w przyszłości zdecydujemy się na sprzedaż nieruchomości.

Zakup odkurzacza warto rozłożyć na dwa etapy:

Pierwszy etap to wydatek ok. 1000 zł w domu 150-metrowym, w którym potrzeba 4 gniazd ssących i ok. 1700–1900 zł w domu 250-metrowym, w którym potrzeba 7 gniazd ssących. Wtedy w ścianach wewnętrznych układa się rury z PVC zakończone gniazdami ssącymi. W ścianie zewnętrznej montuje się rurę wydechową, która będzie odprowadzała przefiltrowane powietrze z jednostki centralnej na zewnątrz budynku.

Drugi etap to wydatek ok. 1200–2200 zł w domu 150-metrowym i ok. 2500–5000 zł w 250-metrowym. To koszt jednostki centralnej, która jest najdroższa ze wszystkich elementów oraz akcesoriów. Z realizacją

Wężem standardowej długości – z jednego gniazda – można posprzątać

100 m²

powierzchni

foto: Fotona

drugiego etapu można poczekać i jednostkę centralną kupić w dowolnym momencie, np. już po przeprowadzce do nowego domu. Innym rozwiązaniem jest zakup odkurzacza centralnego na raty – niektóre firmy oferują takie rozwiązanie. Wtedy rozłożone koszty na rok czy kilka lat są mniej odczuwalne.

Zalety

W odkurzaczu tradycyjnym powietrze przechodzące przez worek z kurzem wydmuchiwane jest z powrotem do sprzątanego pomieszczenia. Odkurzacz centralny **wydmuchuje zassane powietrze na zewnątrz budynku.** Dzięki temu nie zdmuchuje kurzu z niesprzątniętych powierzchni i nie powoduje zanieczyszczenia powietrza w domu. **Ponadto, podczas sprzątnia odkurzaczem tradycyjnym, w domu unosi się zapach kurzu podgrzanego przez turbinę silnika i wydmuchiwane z powrotem do otoczenia, a odkurzacz centralny eliminuje takie zjawisko.** Pomieszczenie sprzątane odkurzaczem centralnym jest więc dużo bardziej higieniczne, a przez to – **przyjazne alergikom.**

Odkurzacz centralny wyposażony jest w większy silnik, dlatego ma **moc większą**

od tradycyjnego: skuteczniej i dokładniej wchłania kurz, czyli roztocza i zarodniki grzybów. Ponadto usuwa kurz nie tylko z dywanów i wykładzin, ale również z głębszych warstw mebli tapicerowanych.

Mając w domu odkurzacz centralny, **zyskujemy na wygodzie sprzątania**. Odkurzacza nie trzeba nosić, a kabel nie płącze się pod nogami: sprzątający ma do dyspozycji tylko wąż, który jest podłączony do gniazda w ścianie. Wąż jest długi i elastyczny, więc z łatwością można nim dotrzeć do każdego zakamarka. Nie trzeba nieustannie włączać i wyłączać odkurzacza po to, by przejść do kolejnej części domu. To oszczędność czasu i energii.

Jednostkę centralną, której praca powoduje hałas, instaluje się z dala od pomieszczeń mieszkalnych – w piwnicy, garażu, na strychu lub w pomieszczeniu gospodarczym. Dzięki temu odkurzacz **pracuje znacznie ciszej**: w domu słychać tylko szum zasysanego w gniazdach powietrza. Pozostali domownicy mogą więc spokojnie rozmawiać lub odpoczywać. Warto jednak pamiętać, że **praca odkurzacza jest słyszalna na zewnątrz domu – jeśli więc obok nas mieszkają sąsiedzi, nie należy sprzątać po 22.00.**

Jednostka centralna

Dobiera się ją do wielkości domu, czyli do dużego piętrowego kupuje się urządzenie o większej mocy (większe i droższe), do mniejszego, np. parterowego, mniejsze. **Urządzenia przeznaczone do domów jednorodzinnych są zwykle zasilane prądem jednofazowym, a moc silników mieści się w przedziale 1–3 kW.**

Jednostki centralne różnią się między sobą metodami filtracji, co wpływa na ich konstrukcję. A oto jakie mamy typy jednostek centralnych:

■ **Split.** Silnik zamknięty jest w jednej obudowie, a filtry wraz ze zbiornikiem na kurz w drugiej. W urządzeniach split zastosowany jest mechaniczny rozdział strumienia powietrza brudnego od oczyszczonego w wyniku działania efektu cyklonu. Zapewnia to większą skuteczność filtracji przy nieziennej wydajności urządzenia. Niestety separatory cykloniczne nie radzą sobie z zanieczyszczeniami, takimi jak np. włosy. Wynika to z tego, że siła odśrodkowa, której poddawane są cząsteczki zanieczyszczeń w separatorze cyklonicznym, nie jest wystarczająca, aby pokonać siłę porywania generowaną przez silnik odkurzacza. Dlatego też odkurzacze split są wyposażone w dodatkowy filtr włosów.

■ **Cykloniczne w obudowie kompaktowej.** W jednej obudowie mają silnik i filtry. Podobnie jak jednostki typu split, mają dodatkowy filtr włosów. Działają równie skutecznie, lecz dostęp do filtra jest trudniejszy i bardziej kłopotliwy. Czasami jako wtórne filtry służące również do separacji włosów stosuje się jednorazowe filtry papierowe, wyglądem przypominające samochodowe, lub filtry piankowe o podobnym kształcie, lecz wykonane z gąbki. Mają bardzo dużą skuteczność separacji, ale papierowe trzeba

koniecznie wymieniać, a piankowe – czyścić. Wszystkie urządzenia kompaktowe można natomiast dodatkowo wyposażać w zewnętrzny separator z jednostek split.

■ **Kompaktowe z workiem z tkaniny.** Worek pełni funkcję filtra i w zależności od stanu pracy jednostki jest przewracany ze strony lewej na prawą lub z powrotem – w ten sposób następuje jego samooczyszczenie. Niestety, wtedy oczyszcza się skutecznie tylko z większych zanieczyszczeń, pozostawiając drobne cząsteczki, które systematycznie go zapychają, dlatego należy go wytrzeć ręcznie. Nie jest to przyjemne, gdyż worek jest mocno przymocowany do obudo-

▲ Odkurzacz centralny to cały system – jednostka centralna, przewody, gniazda ssawne, wąż i akcesoria do czyszczenia różnych powierzchni

foto: Foma

REKLAMA

SYSTEMY CENTRALNEGO ODKURZANIA

ul. Słonecznikowa 11
10-820 Olsztyn
tel. 089 527 80 43
tel. kom. 0501 470 325
www.scanpol.com.pl

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY FIRMY INSTALATORSKIE I HANDLOWE

SKANDYNAWSKA JAKOŚĆ

SCANPOL
Generalny importer

PROMOCJA JESIENNA:
SEPARATOR
+ TORBA NA AKCESORIA
+ SZCZOTKA DO PARKIETÓW
GRATIS

foto: Beam

foto: ComfortSystem

▲ Dzięki różnym końcówkom można odkurzyć wiele powierzchni

wy jednostki centralnej i o ile łatwo go wyjąć, to włożenie na miejsce wymaga wysiłku. Odkurzacze z workami odwróconymi są tańsze niż pozostałe.

■ **Są też odkurzacze centralne, w których separatorem jest worek na śmieci.** Jest to konstrukcja podobna jak w odkurzaczach przenośnych, w których separatorem jest papierowy worek na kurz. To tanie rozwiązania, ale ze względu na to, że takie odkurzacze mają niewielkie silniki, można nimi sprzątać tylko małe domki, np. letniskowe.

Akcesoria do odkurzacza

■ **Szczotki i ssawki** – są przeznaczone do każdego typu posadzek oraz wykładzin.

■ **Turboszczotki** – nadają się do czyszczenia dywanów i tapicerek, mają napęd powietrzny lub elektryczny.

■ **Kosze, wózki, uchwyty i pokrowce** – są przeznaczone na przechowywanie dodatków do odkurzacza.

■ **Separator popiołu** – służy do sprzątania kominka, ma zazwyczaj pojemność 20 l, chociaż zdarzają się również 60-litrowe; wykonany jest z blachy i zawiera zintegrowany filtr z siatki

► Rozwiewamy mity

Niektórzy mają różne obawy dotyczące odkurzacza centralnego.

Jedna z nich dotyczy tego, że skoro zdarzają się przypadki skażenia instalacji klimatyzacyjnej, to również w instalacji centralnego odkurzacza może się to zdarzyć. Otóż są to zupełnie dwie różne instalacje, ponieważ klimatyzacyjna dostarcza do mieszkania powietrze, a instalacja odkurzacza centralnego wyciąga powietrze z domu i wydmuchuje je na zewnątrz, więc nie stwarza ona takiego zagrożenia.

Inna obawa to taka, że w rurach i na ścianach z instalacją centralnego odkurzania mogą gromadzić się roztocza i inne mikroorganizmy. Jest to niemożliwe, ponieważ prędkość przepływu powietrza przekracza 100 km/h i podczas takiej prędkości ani zanieczyszczenia, ani mikroorganizmy nie są w stanie osiąść na ściankach przewodów instalacyjnych. Poza tym gniazda ssawne są szczelne i stanowią barierę między mieszkaniem a instalacją.

drucianej. Na zewnątrz i od wewnątrz zabezpieczony jest antykorozyjnie przez odporną na uderzenia powłokę epoksydową.

■ **Automatyczna szufelka** – to montowany tuż nad podłogą zamykany otwór, który po naciśnięciu dźwigni wsysa do instalacji drobne śmieci, np. piasek, okruszki, zmiezione tradycyjną szczotką do zamiatania.

► Co musimy wiedzieć, używając odkurzacza centralny?

■ **Śmieci z jednostki centralnej należy wyrzucać 3–4 razy w roku.** Wynika to bardziej z wymogów higienicznych niż z obawy o przepełnienie zbiornika, ponieważ w ciągu roku zbiera się w przeciętnym domu ok. 30 kg kurzu, czyli równowartość jednego zbiornika na kurz. Torbę wyrzuca się razem z zebrany w niej kurzem, a więc nie rozpyla się go wokół śmietnika. Śmieci z odkurzacza można także wyrzucać do pojemnika na kompost.

■ **Wkłady w filtrach należy wymieniać raz na pięć lat** (kartonowe) **lub na dziesięć lat** (poliestrowe). Czyści się je co pół roku – kartonowe odkurzając, poliestrowe myjąc pod bieżącą wodą.

■ Podczas wyrzucania śmieci w odkurzaczach split osobno odfiltrowane włosy można wyrzucić z oddzielnego separatora włosów bez konieczności czyszczenia dodatkowych filtrów, w urządzeniach kompaktowych należy sprawdzić stopień zabrudzenia filtrów, a w odkurzaczu z workiem odwróconym trzeba wytrząsać worek.

■ Po 6–7 latach używania odkurzacza centralnego warto wezwać serwis, aby sprawdził stopień zużycia elementów silnika i w razie potrzeby wymienił je na nowe.

■ **Do instalacji odkurzacza centralnego nie można wprowadzać wody.** Do sprzątania na mokro stosuje się odpowiedni separator, który odziedzi wodę od powietrza, zanim zostanie ono zasane do instalacji.

■ **Odkurzacza nie wolno używać do usuwania pyłu budowlanego** (powstałego np. podczas tynkowania, szlifowania, malowania). Pył może osiąść na łopatkach turbiny ssącej i spowodować jej uszkodzenie. By tego uniknąć, jednostkę centralną należy montować jako ostatnią w nowym domu, a do odpylania używać urządzeń do tego przystosowanych, dostępnych w wypożyczalniach sprzętu budowlanego.

Do nowego i już wybudowanego

Instalację do centralnego odkurzania najlepiej zamontować w trakcie budowy domu, ponieważ można łatwo wybrać optymalną trasę rur.

Instalację najlepiej wykonać po ułożeniu instalacji elektrycznej, wodociągowej i kanalizacyjnej, a przed wykonaniem instalacji grzewczej. Unikniemy wtedy lub zminimalizujemy możliwość uszkodzenia przez kolejne

◀ Jednostki centralne mają różną moc, która jest dostosowana do wielkości domu. Na zdjęciu jednostka split

foto: aerovac

ZDANIEM EKSPERTA

Mam garaż wolnostojący, oddalony o kilka metrów od domu. Zastanawiam się, czy można zamontować jednostkę centralną w garażu, tak bym mógł posprzątać samochód i dom?

Tak. Instalacja może być ułożona pod ziemią. Powinna być ocieplona. Trzeba to zrobić bardzo dokładnie. Jakakolwiek usterka powoduje rozszczelnienie całego systemu. Dla bezpieczeństwa warto zamontować podwój-

Marcin Górnik Husky

Budowa instalacji odkurzacza centralnego (białe rury w szarej otulinie) między budynkami: w garażu będzie zainstalowana jednostka centralna, a w domu gniazda ssące

ny rurociąg. Gdyby jeden okazał się wadliwy lub uległ uszkodzeniu, drugi można szybko wykończyć. Wystarczy przełączyć system w garażu i w domu. Dodatkowy koszt to kilkadziesiąt złotych, a można zaoszczędzić o wiele więcej, jeśli zapobiegnie to rozkopywaniu pięknego ogródka czy kostki brukowej.

Czy to prawda, że z instalacji wydobywają się nieprzyjemne zapachy?

Tylko, jeśli jest wykonana nieprawidłowo. Posiada zadziory gromadzące części odkurzanych nieczystości. O brak złych zapachów zadbajmy raz – podczas wykonywania instalacji.

ekipy rur prowadzonych w podłodze.

W domu już zamieszkałym też jest można ułożyć rury, ale trzeba rozkuć ściany. Montaż nie zawsze musi być wtedy skomplikowany. Zależy on od rozplanowania domu i jego powierzchni, przebiegu zamontowanych instalacji, liczby projektowanych gniazd ssących i sposobu prowadzenia rur. Czasem instalację można ukryć w sufitych podwieszanych lub nawet za szafkami kuchennymi i elementami stałej zabudowy. Na odcinkach, na których nie ma jak schować instalacji, rury należy poprowadzić blisko ściany, a następnie obudować je płytami gipsowo-kartonowymi.

Montaż

Montaż instalacji zleca się specjalistycznej firmie. Wykonawca udziela kilkuletniej gwarancji, dzięki której, będzie można liczyć na fachową pomoc, jeśli wystąpią problemy. Chociaż sami nie będziemy montowali instalacji, warto znać kilka podstawowych zasad:

- **rurociąg działa tym sprawniej, im jest krótszy i im mniej jest w nim zmian kierunków przepływu**, każde załamanie trasy wprowadza bowiem dodatkowy opór przepływu powietrza;
- **gniazda powinny być tak rozmieszczone, aby cały dom mógł być sprzątnięty odkurzaczem centralnym, również strych, piwnica i garaż;**

■ **wzdłuż całej trasy przewodów ssących należy wykonać instalację elektryczną.** Łączy ona wszystkie gniazda ssące z odkurzaczem centralnym, co pozwala na zdalne włączanie i wyłączanie urządzenia. Przewód można prowadzić na dwa sposoby:

- od każdego gniazda ssącego do jednostki centralnej osobnymi przewodami;
- od gniazda do gniazda łącząc przewody równolegle,

■ **jeśli przewód wydechowy** (czyli rura, którą powietrze – po oczyszczeniu w jednostce centralnej – wydychiwane jest na zewnątrz domu) **ma standardową średnicę 52 mm, to nie powinien mieć więcej niż 6 m długości;** jeśli jednak musi być dłuższy, to jego średnica powinna wynosić 75 mm,

■ **wyrzutni powietrza nie należy umieszczać wyżej niż 30 cm nad poziomem terenu**, ponieważ wychodzące z niej powietrze z kurzem po kilku latach może zabrudzić elewację; poza tym wydychiwaniu powietrza towarzyszy hałas, który jest tym większy, im wyżej zamontowana jest wyrzutnia;

■ **przed zamurowaniem rur wykonawca powinien sprawdzić szczelność instalacji, wykonując próbę ciśnieniową i elektryczną.** Ciśnieniowa wymaga zamknięcia rurociągu (np. gniazdkami w płytkach montażowych) i połączenia dowolnego odkurzacza w miejsce, gdzie ma pracować jednostka centralna.

foto: Beam

▲ Jednostkę centralną umieszcza się w pomieszczeniu gospodarczym z dala od salonu i sypialni

Na ostatnim gniazdku przykładą się miernik podciśnienia. Jeśli podciśnienie przy odkurzaczu jest do 5–15% wyższe niż na najdalej położonym gniazdku – system jest sprawny. Jeśli nie, oznacza to, że instalacja jest nieszczelna, np. na łączeniach rur. Aby uniknąć uszkodzenia instalacji podczas dalszych prac budowlano-wykończeniowych, po próbie ciśnieniowej końcówki rur należy zamknąć specjalnymi płytkami lub okleić szczelnie grubą taśmą montażową.

■ Choć możliwe jest **zakupienie orurowania w jednej firmie i późniejsze dokupienie**

ZDANIEM EKSPERTA

Czy rury trzeba dezynfekować lub raz na jakiś czas myć?

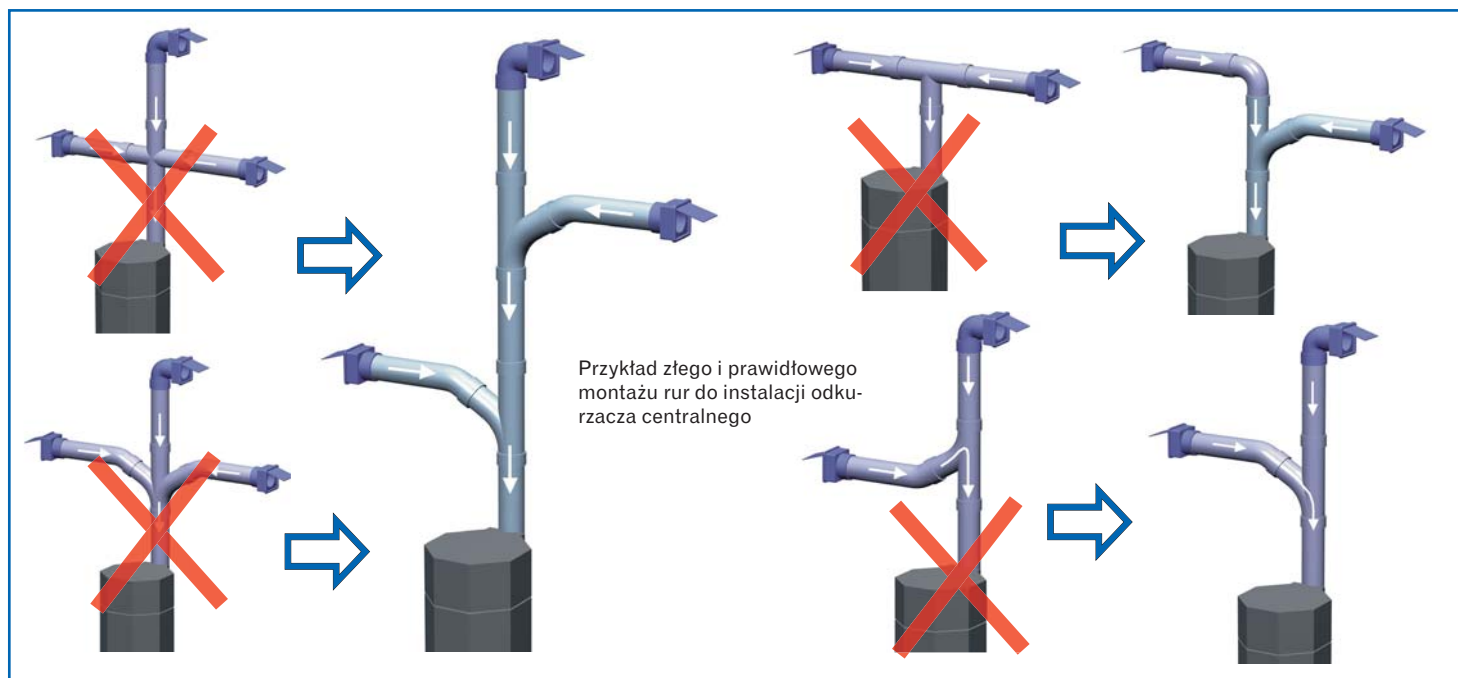
Artur Furtak
aeroVac

Nie ma takiej potrzeby, gdyż prędkość

przepływu powietrza w rurach w prawidłowo zaprojektowanej instalacji przekracza 100 km/h, co oznacza, że siła porywania jest tak duża, iż żadne zanieczyszczenia ani mikroorganizmy nie będą w stanie przykleić się do ścian przewodów instalacyjnych.

Bardzo często, gdy włączam odkurzacza, wyskakują mi korki. Co z tym zrobić? Jaka może być tego przyczyna?

Odkurzacze centralne mają silniki komutatorowe wymagające większego natężenia prądu przy rozruchu. Zamontowanie prawidłowego bezpiecznika rozwiąże ten problem. Liczy się nie tylko jego prąd znamionowy, ale również czas działania, dlatego proponujemy bezpiecznik zwłoczny.

jednostki centralnej w innej, zdecydowanie nie rozwiązanie to **nie jest godne polecenia**, bo w sytuacji niesprawnego działania systemu nie będzie wiadomo, kto za to odpowiada i kto usterki ma naprawić (wykonaw-

ca orurowania czy dostawca odkurzacza). Bezpieczniej więc jest zamówić cały system jako kompleksową (choć np. dwuetapową) usługę z zapisem w umowie, potwierdzającym, że za sprawne działanie systemu odpo-

wiada wykonawca i ewentualne uszkodzenia, które mogą powstać podczas instalacji, ów wykonawca naprawi na własny koszt. A my zapłacimy za całość, tylko po sprawdzeniu działania systemu. ■

INFO RYNEK - Ile kosztują odkurzacze centralne?

Założenia: dom parterowy, powierzchnia 150 m², 4 gniazda ssące

I etap: wykonanie instalacji ssącej – materiały i robocizna – około 1000 zł

II etap: zakup jednostki centralnej oraz akcesoriów do sprzątania; do podanych niżej cen należy doliczyć koszt montażu (zależny od materiałów, stanu instalacji, konstrukcji domu oraz preferencji instalatora) – 100–150 zł

aeroVac
jednostka centralna: aeroVac SR13
cena: 1699 zł

zestaw do sprzątania: Elektrokomfort (wąż do sprzątania z wyłącznikiem w uchwycie, ssawka podstawowa dwuklawiszowa, ssawka do sprzątania kurzu z długim włosiem, ssawka do sprzątania podłóg z dodatkową zdejmowaną nakładką z krótkim włosiem oraz ssawka szczelinowa)
cena: 499 zł
gwarancja: 5 lat na jednostkę centralną, 2 lata na akcesoria
łączna cena: 2198 zł

Enke Vacuum Polska
jednostka centralna: ENKE CM012I
cena: 1995 zł

zestaw do sprzątania: Basic 9,0 (wąż z regulatorem ciśnienia bez wyłącznika w uchwycie, rura ssąca teleskopowa, szczotka do podłóg i dywanów, ssawka do tapicerki, ssawka szczelinowa, szczotka okrągła z włosiem),
cena: 395 zł
gwarancja: 5 lat na jednostkę centralną, rok na akcesoria
łączna cena: 2390 zł

Foma-Norway (importer: Scanpol)
jednostka centralna: Foma 1730 C Sandstorm (Cyklon), separator gratis
cena: 1899 zł

zestaw do sprzątania: Design Alu Flex (wąż ssący z przełącznikiem start/stop, rurka teleskopowa, szczotka do wykładzin, szczotka z naturalnego włosia do podłóg drewnianych, szczotka okrągła, ssawka szczelinowa i ubraniowa, zaczep do węża, torba na akcesoria, zaczep na rurkę na szczotki),
cena: 699 zł
gwarancja: 4 lata
łączna cena: 2598 zł

Smart Arrows
jednostka centralna: Smart PU 225
cena: 2074 zł

zestaw do sprzątania: zestaw akcesoriów standardowych (ssawka szczelinowa, okrągła szczotka do mebli, szczotko-ssawka do tapicerki, uchwyt do akcesoriów, szczotko-ssawka do dywanów i podłóg, rura teleskopowa chromowa, wąż elastyczny z wyłącznikiem)
cena: 700 zł
gwarancja: 2 lata
łączna cena: 2774 zł

Husky
jednostka centralna: Q Air Cyklon, obudowa aluminiowa
cena: 3006 zł

zestaw do sprzątania: pełny (szczotki: podłogowa, podłogowa szeroka, do mebli, okrągła, ssawka szczelinowa, uchwyt na trzy szczotki, wieszak na wąż, rura teleskopowa aluminiowa),
cena: 395 zł
wąż z wyłącznikiem w uchwycie,
cena: 566 zł
gwarancja: 5 lat
łączna cena: 3967 zł

PRZYDATNE ADRESY

AERECO 022 380 30 00 www.aereco.com.pl
AEROVAC 022 615 80 90 www.santech.com.pl
BEAM POLSKA 091 432 54 84 www.beam.pl
COMFORT SYSTEM 061 862 84 22 www.comfortsystem.com.pl

ELECTROLUX CVS 091 483 46 75 www.electroluxonline.pl
ENKE VACUUM POLSKA 061 816 34 06 www.enke-vacuum.pl
FAWAS 022 435 91 02 www.fawas.pl

HUSKY 048 363 31 94 www.husky.pl
SCANPOL 089 527 80 43 www.scanpol.com.pl
SMART ARROWS 022 613 06 89 www.smart.info.pl

- ceny brutto bez montażu -